

Izhaja vsaki četrtek
ob 8. uri popoldne.
Rokopisi se ne vra-
ajo. Nefrankovana
izdaja se ne spre-
majo.

Cena listu znaša
a celo leto 4 krone,
a pol leta 2 krone.
manj premožno
a celo leto 3 krone,
a pol leta K 150.
Nenčijo je cena
stu 5 K, za druge
čele izven Avstrije
kron.

Rokopise sprejema
Narodna Tiskarna
Gorici, ulica Vetrinji
št. 9.

Naročnino in na-
znanila sprejema
upravnštvo, Gorica
Semenička ulica št.
16. Posamezne šte-
vilke se prodajajo v
tobakarnah v Šolski
ulici, Nunski ulici, na
Josip Verdijevem te-
kalnišču nasproti me-
stnem vrtu, pri Vac-
lavu Baumgartl v
Korenški ulici in na
Korenškem bregu
(Riva Corno) št. 14
po 8 vin.

Oglasni in poslanice
se računajo po petit
vrstah in sicer: če
se tiska enkrat 14 v.,
dvakrat 12 v., tri-
krat 10 v. Večkrat
po pogodbi.

XVIII. letnik.

V Gorici, 22. decembra 1910.

51. številk.

Božič.

Pojdimo do Betle-
hema in poglejmo
to reč, ki se je zgo-
dila, ki nam jo je
Gospod na znanje
dal." Luk. 2, 15.

MARIA

Postoj nekoliko, človeški rod, in
emišljui veliko božično skrivnost:
ljudstvo, ki je v temi sedeli je videlo
liko luč in sedečim v deželi smrtne
sence je luč posvetila." Ta velika luč
je prikazala v betlehemske hlevčku,
ad hišo, kjer je bilo dete Jezus, se je
stavila zvezda, ki je pripeljala tri
odre. Ta svitla zvezda je pomenjala
čevičevanje, ki se je prikazala
čemu človeštvu.

Ex Oriente lux — od vzhoda
č! Iz bornega mesteca Betlehema so
odrli žarki te luči po vseh mestih in
nasicah, po vseh palačah in kočah ce-
ga sveta. Ti žarki so Kristusov evan-
gelijski, ki so ga prvi oznanjevali betle-
hemske pastirji in za njimi galilejski
pastirji; ti žarki so krščanska prosveta in

krščanska svoboda, ki je zasvetila ljud-
stvu sedečemu v deželi smrtne sence.
Luč Kristusovega nauka vzdržuje svet
in ga dviga nad materijo ob vseh ča-
sih. „Luč v temi sveti“, je rekel Go-
spod. V tej veliki temi so tavali narodje
pred Kristusom, a njegova luč je to
temo pregnala. „Ogenj sem prinesel na
svet in kaj hočem nego da se vname?“
Luč Kristusova razvjetjuje narode in jih
ob enem tudi kot ogenj greje. Ko bi ta
luč izginila, zavladača bi mej narodi
brž zopet tema, mrzlo sovraščino in smrt
vsega duševnega življenja.

A žal, da ne ljubijo vsi te luči!
„Kdor dela slabo, sovraži luč in ne
pride k luči“ — je rekel Gospod. Od
tod toliko bojev proti Kristusu in nje-
govi cerkvi. Od tod brezverstvo, libera-
lizem in svobodomiselstvo. Ljudje de-
lajo slabo, zato sovražijo luč, zato ne
hodijo v cerkev, ne sprejemijo sv. sa-
kramentov in sovražijo Kristusove na-
mestnike.

Sv. Janez Ev. piše: „Beseda je
bila življenje in življenje je bilo luč

ljudi. In luč v temi sveti in tema je ni
zapopadla...

Bila je prava luč, katera razsvetli
vsakega človeka, ki pride na ta svet.
Na svetu je bil in svet je po njem
storjen in svet ga ni spoznal. V svojo
lastnino je prišel in njegovi ga niso
sprejeli.

Njegovi ga niso sprejeli! V vseh
časih se uresničujejo te besede. Koliko
jih je dandanes, ki ne čutijo veselja
božičnih praznikov, ki jih božična noč
in božične jasli nič ne veseli, ker se-
dijo v smrtni senci. Ti pa, pošteno slo-
vensko ljudstvo, pojdi v duhu do Be-
tlehema, do luči, ki je Kristus. Žarki
krščanske prosvete naj te popolnoma
prešinijo, naj te osrečijo in osvobodijo!
Tako praznui v Gospodu veselje bo-
žične praznike!

Shod „Skalnice“.

Shod društva „Skalnica“ se je vršil
v nedeljo v dvorani „Central“ ob obilni

udeležbi. Ker se ga predsednica gospica
Abram radi bolezni ni mogla udeležiti,
prečitalo se je nje pismo, v katerem bo-
dri društvenice k vztrajnosti za društvo
in k narodni zavednosti z ozirom na
ljudsko štetje, ki se ima v kratkem vršiti.
Nato je g. dr. Pavlica v eno uro trajajočem
govoru pojasnjeval način in važ-
nost ljudskega štetja. Govorila je tudi
gospica Lutman, ki je obravnavala geslo:
Ljubi svoj narod, ne sovraži bližnjega.
Svoj govor, iz katerega je odmevala ne-
žna ljubezen do slovenskega ljudstva, in
do sv. cerkve, je končala z besedami:
Slovenke smo, Slovenke ostanimo! Ob
koncu se je soglasno sprejela resolucija,
naj se tudi društvo „Skalnica“ pridruži
protestom iz celega sveta proti nečuvenim
žalitvam sv. Očeta od strani libe-
ralcev in svobodomiselcev v zadnjih me-
secih. Sprejet je bil naslednji protest, ki
naj se odpošije sv. Očetu:

„Društvo slovenskih delavk „Skalnica“
v Gorici se pridružuje protestom celega
katoliškega sveta proti žalitvam sv. Očeta
in izraža svojo neomajno zvestobo in
ljubezen.“

Kraške trte pred tržaškim deželnim sodiščem.

Za petek je bila določena pred
deželnim sodiščem razprava
oti znamen kraškim manipulantom z
zavnimi trtami, o kateri zadevi so
šli listi pred dvemi leti mnogo pisali
odkriji javnosti celo zadevo tako,
nakoršna je v resnici bila.

Pred 9. uro so se jeli zbirati
obtoženci in priče pred sodno dvorano.
Prisko je poleg obtožencev in prič več
drugih Kraševcev, da bi sledili tej ve-
lezanimivi obravnavi.

Ob 9/4 se je sešel sodni dvor, ki
je bil tako-le sestavljen: Predsednik
sodni svetnik dr. Stegù; votanti: sodni
svetniki Pistošnik, Parisini in
Komel. Obtožbo je zastopal državnega
pravnika namestnik dr. Zumini. Na
votovniki klopi sta sedela odvetnika
Rybar in dr. Slavik.

Predsednik otvoril razpravo in po-
zove v dvorano obtožence, ki prikora-
čajo s povešenimi glavami. Klical jih
je kakor sledi: Dugulin J., župan v
Škrbini; Štolfa M., župan v Gorjan-
skem; Pečenko Kristjan, trgovec v
Komnu; Pipan Josip, podžupan v Pre-
erjih, trtojec; Volčič Josip, župan
mizar v Komnu; Čotar Ivan, občinski
tajnik v Komnu; Pipan Alojzij,
trgovac v Preserjih; Forčič Ivan iz
Preserj, trtojec; Širci Josip iz Mav-
čin in Rudež Vincenc iz Gorjanskega.
Štolfa in Širci sta bila uže kaznovana.
ugulin, Štolfa, Iv. Pipan, Volčič in
Forčič so izjavili, da imajo nekaj malo

premoženja, Čotar, Rudež in A. Pipan
da nimajo nič premoženja.

Obtoženca Pečenkota ni bilo

na razpravi, ker je baje bolan in je za-

govornik dr. Rybar podal sodnemu

dvoru zdravniško spričevalo.

Državni pravnik dr. Zumini pred-

lagal, naj se vkljub odsotnosti Pečen-

kovi vrši obravnavo tudi proti njemu,

ker so uže tako vse potrebne izjave o

njegovi krividi v rokah sodnega dvora.

Dr. Rybar ugovarja državnemu
pravniku ter zahteva, naj se Pečenkota
izloči iz vrst ostalih obtožencev, ker ni
on v nobeni zvezi s to rečjo, ker njegova
krivida ni dokazana, ker priče, ki sta-
nujejo v ajdovskem okraju, niso bile
zaslišane, a imajo ravno o njegovi
osebi mnogo povedati. Sploh pa za-
hteva, da se današnja razprava preloži,
ker manjka še marsikaj. Ako pa sodni
dvor ne preloži današnje razprave, naj
vsaj toženega a ne navzočega Pečenkota
izloči.

Sodni dvor se je umaknil v po-
slovnovalnico.

Ko se je spet vrnil, naznani pred-
sednik, da je sodni dvor sklenil, da se
obtoženca Pečenkota izloči iz današnje
razprave. Proti ostalim obtožencem pa
da se bo danes vršila razprava.

Nato opomni predsednik obtožence,
naj pazljivo poslušajo, česa jih dolži
državno pravdništvo, nakar jame čitati
obtožnico, ki se glasi doslovno:

OBTOŽNICA.

Gospodu predsedniku posvetovalne
zbornice pri c. kr. deželnem sodišču

v Trstu.

C. kr. državno pravdništvo, vidši
§§ 13, 51 in 90 k. p. r.

obtožuje:

A

Josipa Dugulina, zakonskega sina
Andreja in Ane, rojenega v Škrbini dne
8. februarja 1872, tam pristojnega in
bivajočega, katoličana, samskega stanu,
kmeta, pismenega, s premoženjem, ne-
kaznovanega;

Miha Štolfa, zakonskega, rojenega
v Gorjanskem dne 29. septembra 1888,
tam pristojnega in bivajočega, oženje-
nega, kmeta, pismenega, s premoženjem,
uže kaznovanega;

Kristjana Pečenka, zakonskega si-
na Ignacija in Ivanke, rojenega v Brjah
dne 26. oktobra 1880, pristojnega pod
občino Rihemberk, bivajočega v Gorici,
samskega stanu, trgovca s trtami, pi-
smenega, s premoženjem, nekaznovanega;

Josipa Pipana, zakonskega sina Jo-
sipa in Uršle, rojenega v Preserjih leta
1869, tam bivajočega, pristojnega v
Komen, katoličana, oženjenega, kmeta,
pismenega, s premoženjem, kaznova-
nega;

Josipa Volčiča, zakonskega sina
Ivana in Antonije, rojenega v Komnu
l. 1858, tam pristojnega in bivajočega,
katoličana, oženjenega, kmeta, pismene-
ga, s premoženjem, nekaznovanega;

Ivana Čotara, zakonskega, rojenega
v Škrbini l. 1868, pristojnega v Komen
in tam bivajočega, katoličana, oženje-
nega, s premoženjem, nekaznovanega,

da so l. 1907 in sicer zadnji trije
ad 6, 7, in 8) dogovorno med seboj v
svrho, da bi izmamili od c. kr. namesti-
ništva v Trstu bodisi brezplačno, bo-
disi po znižani ceni, množino ameri-
kanskih trt, predložili navedeni oblasti

izkaze za take trte prosečih oseb,
med tem ko del le teh oseb niso bile
stavile dotičnih prošenj, in tako z zvi-
tim prigovaranjem in dejanjem pripri-
vili v zmoto omenjeno c. kr. namesti-
ništvo, na način, da je isto ugodivši stav-
ljenim prošnjam, oddajalo množino
amerikanskih trt, ki si jih so pa sami
goriomenjeni osumljenci zase pridržali
oziroma izročili tretjim za trte ne
prosečim osebam ter s tem sebi oziroma
tretjim osebam prisvojili neopra-
vičen dobiček po nad 50 K;

torej ludodelstva goljufije pred-
vidjenega po §§ 197, 200 k. z. in kaz-
njivega po § 202 k. z.

B

Alojzija Pipana, zakonskega sina
pokojnega Antona in žive Marije, roje-
nega v Preserjih dne 20. junija 1882,

tam bivajočega, pristojnega pod občino Komen, katoličana, oženjenega, posestnika, pismenega, s premoženjem;

Ivana Forčič, zakonskega sina Iv. in Frančiške rojenega v Preserjih dne 3. februarja 1879., tam bivajočega, pristojnega pod občino Komen, katoličana, oženjenega, posestnika, pismenega, s premoženjem, uže kaznovanega;

Josipa Širca, zakonskega sina Iv. in pokojne Marije, rojenega v Mavhinjah dne 26. avgusta 1879., tam pristojnega, v Sesljanu bivajočega, katoličana, oženjenega, kamnoseka, pismenega, brez premoženja, uže kaznovanega;

Vincencija Rudež, zakonskega sina Antona in Jožefe, rojenega v Gorjanskem 12. avgusta l. 1880., tam pristojnega in bivajočega, samskega stanu klesarja, pismenega, brez premoženja, nekaznovanega,

da so l. 1908 dogovorno med seboj v svrhu, da bi izmamili od c. kr. namestništva v Trstu množino amerikanskih trt po znižani ceni, Al. Pipan sestavil izkaz za take trte prošečih oseb, med tem ko večji del teh oseb niso bile stavile dotičnih prošenj, Ivan Forčič zapisal in si dal od občinskega urada v Mavhinjah potrditi izjavo, da navedene osebe potrebujejo amerikanskih trt, Josip Širca uložil slično potrdilo in rečeni izkaz pri c. kr. namest. v Trstu, vsi trije namenoma, da bi isto z zvitim prigovaranjem in dejanjem v zmoto pripravljeni, ugodivši stavljeni prošnji oddajalo množino amerikanskih trt, ki si jih bi pa goriomereni osumljenci med seboj razdelili in s tem prisvojili dobiček nad 50 K, kar se jim ni posrečilo, ker je omenjena oblast prišla njihovi nakani na sled,

in da so se na ta način lotili dejanja, katero k pravemu doprinesenu pelje, pri čemur se pa hudodelstvo le radi vimes prišlega zadržka in izključbe ni dognalo;

toj poskusa hudodelstva goljufije predvedjenega po §§ 8, 197, 200 k. z. in kaznivega po § 202 k. z.

Predlaga:

I. da se proti osumljencem določi glavna obravnava pred te tem deželnim sodiščem kakor sodnim dvorom prve stopinje,

II. da se povabijo priče:

1. c. kr. vinarski nadzornik Postl (ki naj se zasliši o postopanju pri razdeljevanju amerikanskih trt iz državnih trtnih nasadov).

2. Josip Besednjak (r. št. 26, 83),

3. Ivan Švara (r. št. 39, pola 75),

4. Josip Terčon (r. št. 44),

5. Josip Pipan (r. št. 68 pole in sled.),

6. Ivan Gabrovec (r. št. 5),

7. Blaž Gabrovec (r. št. 2, 7).

III. da se prečitajo spisi pri red. št. 1, 2, 12, usque incl. 19, 20, postque incl. 24, 27 (izvzemši poročilo z dne 19. in 20. maja 1908 ter izjavo z dne 30.

maja 1908), 33, 36 usque incl. 39, 43, 45, 49, 50, 52 usque incl. 54, 57, 58, 61, 64, usque incl. 66, 78, 79, 84, usque incl. 85, 88, 96, 98, usque incl. 128, 130, 132, 134, 136, 137, 141, usque incl. 143, kazenki izpisek na ime osumljencega Josipa Širca pod 11.), ter pismo o glasu in osebne listine na imena osumljencev ad 1. usque incl. 8, ki naj se še priklopijo.

Razlogi.

V preteklih letih oddajalo je c. kr. namestništvo v Trstu amerikanske trte iz državnih trtnih nasadov za nasajanje v občinah okuženih po trtni uši.

Pri tem se je tako postopalo, da prisilci so uložili svoje prošnje pri županstvih, katera so na podlagi došlih prošenj izpolnila posebne izkaze in jih potom pristojnega c. kr. okrajnega glavarstva predložila namestništvo.

Občine in društva, ki rabijo trte za napravo trtnic iz uzornih vinogradov, so imela dobiti trte brezplačno.

Drugi prisilci bi bili morali plačati trte po tarifnih cenah.

C. kr. okr. glavarstvo v Sežani je pa naslednje izjeme označilo:

„Brezplačno se bodo trte oddajale le v najredkejših slučajih in to le tedaj, če bode revščina povsem dokazana in to tudi zabeleženo v izkazu. Po znižanih cenah dobe pa trte le malo posestniki; boljšim posestnikom se prepusti amerikanske trte po znižani ceni šele tedaj, ko se zadovolji utemeljenim zahtevam malih. Imoviti trtorejci pa sploh ne morejo zahtevati trt iz državnih trtnic po tarifnih cenah.“

Dalje je bilo tudi izrecno predpisano, da naprositi je le toliko koljih oziroma bilf, kolikor potrebuje vsak prisitelj.

Toda ravno v sežanskem političnem in sicer v komenskem sodnem okraju se ni moglo razdeliti amerikanske trte po dobrohotnih intencijah namestništva.

Dogajalo se je namreč, da posamezniki so zlorabili svoja zaupna mesta v to, da so pri naročevanju in razdeljevanju trt iz državnih trtnic bodisi sebi bodisi svojim prijateljem ali znancem nepravičen dobiček zagotovili.

Tako prišlo je do tega, da nekateri premožni posestniki so vdobili obilo trt brezplačno ali po znižani ceni, med tem ko drugi mali posestniki niso mogli dobiti zaželjeno možino večkrat navezenih trt.

Naravno je njihovo sredstvo: prisili so namreč za trte baje v imenu mnogoštevilnih posestnikov, med tem ko dočinkiki niso njim bili dali potrebatega pooblastila ali celo niso eksistirali in njih imena na izkazih so bila fingirana.

Ko so pa trte dospele, so osebe, ki so bile uložile prošnjo v imenu fingiranih ali faktično ne prošečih posestn-

kov, pridržale trte zase ali pa jih razdelile med prijatelje in znance.

1. Tako je dobil Josip Dugulin, župan v Škrbini in zase pridržal 28.900 reznic in 350 korenjakov na podlagi izkaza, glasčega se na imena oseb, katere niso bile naročile trt.

Če vzamemo vrednost jedne reznice oziroma jednega korenjaka po 1 vinar, oziroma po 3 vinarje, znaša neopravičen dobiček Josipa Dugulina za reznice 289— K za korenjake 105— ”

skupaj 395— K odbivši od Josipa Dugulina po tarifu poplačano sveto 24— K

ostane 370— K

2. Mihal Štolfa, župan na Gorjanskem je tudi brez vrednosti petentov ali na fingirana imena množino amerikanskih trt naročil in je prejel 26.600 reznic v vrednosti 266— K 3700 korenjakov 111— ”

Skupaj 377— K plačal v gotovini 82— ”

Ostane 294— K

Ker je pa osumljenc Mihal Štolfa na trti izročil nekaterim resničnim prisilcem v večji vrednosti po 14.50 K in nekaterim izročil korenjake mesto naprošenih reznic v večji vrednosti po 3 K, mora se od navedenega zneska odbiti 17.50 K

Neopravičen dobiček znaša torej 276.54 K

Osumljenc je pozneje odstopil nakazane trte Ivanu Forčiču, Alojziju Pipanu in Vincenciju Rudežu.

3. Kristjan Pečenko je na imena tretjih oseb naročil in vdobil najmanj 38.000 trt v vrednosti od najmanj 380— K ter jih zase pridržal.

4. Josip Pipan, trgovec s trtami v oddelku Preserje, je dogovorno s komenskim županom Josipom Volčičem in tajnikom Ivanom Čotarjem, katera sta mu vedoma pri stvari pomagala, na podlagi izkaza tudi fingiranih petentov prišel na posest 30.000 reznic v vrednosti 300— K odbivši v gotovini plačani znezek 99— ”

ostane dobiček 201— K

Nered pri dobivanju amerikanskih trt je šel tako daleč, da l. 1908 osumljenci Alojzij Pipan, Ivan Forčič, Josip Širca in Vincencij Rudež so sklenili z nepristnimi listinami veliko množino trt direktno od c. kr. namestništva izmamiti in potem med seboj razdeliti. V to svrhu so si sestavili izkaz za trte baje prošečih oseb, ne da bi bile te-le osebe o tem kaj znale. (Pisal je izkaz Alojzij Pipan.)

Pipanu je Ivan Forčič zapisal izjavo, da navedene osebe potrebujejo amerikanske trt, in si dal isto potrditi od občinskega urada v Mavhinjah, kjer

je bil dobil županovega sina, kateri n-o stvari bil informiran.

Konečno je Josip Širca šel v Trst in podal prošnjo namestništvu. Tu kaže se takrat prišli goljufiji na sled, kje je bilo ustanovljeno, da občina Mavhinje je uže bila dobila amerikanske trte, in tako ni prišlo do izvršitve zločinstva.

Poskus je šel za 71.000 reznic v vrednosti 710— K in za 14.530 korenjakov v vrednosti 435.90— K

skupno 1145.90— K

od katerih je odbiti za protiplačilu naprošene trte 629.42— K

ostane 516.48— K

Osumljenci priznavajo sploh gotov navedene dejanske navedbe, ugovarjajo le, da niso imeli namena koga osel-pariti ali kako osebi odnosno sami sebe nepravičen dobiček prisvojiti.

Na Krasu je neki navada, da prisijo za več trt kakor potrebujejo, ker namestništvo skrčuje pri nakazanju števil naprošenega trta. Toda če navedena oblast pri razdelitvi trt tako postopa, to kaže, da se krati njeno pravice razdeliti trte, po potrebi prebivalstva, ako se njo pripravi v zmoto glede števila prisilcev in na množino naprošenega trta.

Iz takistega razloga ostanejo osumljenci pred kazenskim zakonom odgovorni, tudi če so pozneje kmetom, ki so potrebovali trt, nekaj res cepljenih trt izročili.

Predležeča obtožba je torej na podlagi podatkov sprejetih dokazov opravičena.

Trst, 23. februarja 1910.

C. kr. prvi državni pravnik:

DR. ZENKOVICH.

Po prečitanju obtožnice je naznamen presednik sodnega dvora, da priča Poslani mogla priti k današnji razpravi, ker je bolna.

Rybǎř: Kakšno boleznen ima?

Predsednik prečita zdravniški spričevalo, v katerem je rečeno, da je bolan za influenco in da ne sme dva edna zapustiti sobe. Spričevalo mu je napravil dr. Dereani iz Gorice.

Nato pokliče predsednik prvega sodno dvorana in sicer: Josipa Besednjaka, Ivana Švaro, Josipa Terčona, Josipa Pipana, Ivana Gabrovec in Blaža Gabrovec. Pri prižganih svečah s strupeljo na mizi jih opominja, da morajo govoriti čisto resnico, sicer zapadejo hudi kazni.

Priče odidejo.

Rybǎř: Visoki sodni dvor! Včeraj sem omenil, da naj se današnji razprava o teh nesrečnih trtah, katerih se je v časopisih uže mnogo pisalo in ki se vleče uže dve leti, tu danes preloži. Sicer v interesu enega mojega klijenta Dugulina, ki je prišel

(Daleje v prilogi)

da zborejo se ljudstev kralji vsi, ki se pripeljejo ti od strani.

Lepoto, s ktero Liban je odet, in lepotiče, kar je ima svet, svetišče tvoje bo prejelo v dar, da ž njim krasilo sveti bo altar.

Namesto brona boš dobil zlata in za železo boš dobil srebra, in z bronom mesto z lesom boš obdan, v železo mesto v kamenje vkovan.

Sovražnik tvoj in zatiralec tvoj klečal bo na kolenih pred teboj in zval te bo spoštljivo sveti kraj, Gospodov slavni grad na vekomaj.

Tretji.

Povejte, kje deteče smehlja, kje rojen kralj je celega sveta?

Njegove zvezde videli smo svit, in prišli smo ponizno ga molit.

Nad tabo, Juda, slave dan žari, ki bil določen je iz davnih dni.

Razglasenje Gospodovo

Dva prizora.

V zmislu cerkvenih molitev, psalmov in antifon zložil *

(K predstavi na sv. Štefana dan v dvorani Cental, ob 4. uri popoldne.)

I.

V Jeruzalemu.

Sv. trije kralji.
(Pojo klanjajo se.)

Mi voščimo vam lep večer,
mi voščimo vam lep večer!

Prvi.

Kje deteče nebeško se smeħlja,
kje rojen kralj je celega sveta?

Na nebū čudna zvezda se blišči,
ki oznanuje nove nam reči.

Iz daljnih krajev prišli smo molit
in novemu se kralju poklonit,

ki rešil nas sovragom bo iz rok,
usmilil se zatiranih otrok,

ki ravnal z ljudstvom po pravici bo
in dajal vsikdar čast resnici bo.

Po gorah naših in po gričih vseh
pravičnost bo in mir v njegovih dneh.

Z ubogimi Zveličar hodil bo,
krivičnike pa ostro sodil bo.

Se solncem, mesecem na veke vse
svetilo se njegovo bo ime.

Ko dež, ki suho polje prenovi,
tako prenovil on bo vse ljudi.

Po njem bo, ko po dežu bujna brst,
p

Priloga „Primorskemu Listu“ št. 51. z dne 22. decembra 1910.

celo iz Prage k današnji obravnavi (Dugulin je namreč sedaj v Pragi. Baje prodaja vino) bi bil za to, da se razprava danes vrši, kajti njegovo potovanje je združeno z velikimi stroški, ali nekaj drugega je, kar me sili, da se protivim današnji razpravi, in sicer je to, ker priča, vinarski nadzornik Postl ni danes pri razpravi navzoč. On je pri celi tej trtni zadevi glavna in najvažnejša priča. Brez njegove navzočnosti se razprava ne sme vršiti. Sicer pa se mi zdi čudno, da je tako nevarno obdel, ko sem dobil še včeraj pismo od njega. Postl je bil namestništveni referent o trtu, on je vodil vso stvar, on ve najbolje, kako se je delalo pri razdeljevanju trt.

Sicer vidim gospoda vinarskega uadzornika Zabavnika tukaj navzočega kot zastopnika namestništva, ki bi dal najbrže informacije namestništva, kako se je postopalo pri razdeljevanju trt. Potem pa je namestništvo zasebni obtožitelj, stranka, ki je bila oškodovana. Mi pa poznamo v tem slučaju le Postla. Postl naj pride in naj pove resnico. On je vodil celo zadevo. Sicer pa je čudno, da tekom cele preiskave ni bil zaslišan Postl!

Postl, ki je bil zadnja inšanca v tej zadevi, je bil opozorjen, da je na Krasu navada, da prosilci zahtevajo navadno več trt kakor jih rabijo in sicer tudi pod imenom drugih, ki trte ne rabijo.

Pred.: To so dedukcije!

Rybäf: To niso dedukcije! Saj je rekel celo Postl, ko je izvedel, da se naročuje trte za druge in se je hotelo takisto zabraniti; „Pustite, saj ostanejo tako vse trte v Avstriji!“ Zakaj ni bil Postl zaslišan tekom cele preiskave? Postl ni več sedaj v službi. Postl se mora zaslišati na razpravi, in ker ga danes ni tukaj, bi se morala razprava prekiniti in delo bi bilo zastonj. Potem bi mogoče prišli drugi sodniki, druge okoliščine, zato opetovano predlagam, da se današnja razprava preloži.

Še nekaj! Z ozirom na to, da je namestništvo oškodovana stranka, ni v celi obtoženci navedeno, za koliko je bilo oškodovano. Govori se le o nekem neopravičenem dobičku. Zares nimamo še nobene podlage za določevanje povzročene škode. Manjka nam torej prava podлага.

Pred.: Saj je tukaj zastopnik namestništva in strokovnjak, vinarski nadzornik Zabavnik. Sicer pa saj je določilo namestništvo ceno rezanicam in korenjakom. Škoda se da kmalu ugotoviti. Imamo tudi izjavo namestništva, kako bi se morale trte razdeljevati in po znižani ceni prodajati.

Dr. Slavik: Ker ni danes tukaj Postla, se razprava ne sme vršiti. Razen Duguilina in Širca zagovarjam vse ostale obtožence, in v njih imenu, za-

htevam, da mora priti Postl na razpravo. Predvsem pa je treba dognati škodo, ki jo je imelo namestništvo. Sicer so se vzele tri predlage za ceneitev škode na jako čuden način.

Pred.: Prosim, to ne spada k stvari.

Dr. Slavik: Ena priča je rekla preiskovalnemu sodniku, da je strokovnjak v trtu, in preiskovalni sodnik je koj vzel to pričo kot izvedenca.

Pred.: To ne spada k stvari.

Dr. Slavik: Dokažem pozneje, da spada tudi to k stvari.

Pred.: Prosim dalje.

Dr. Slavik: Jaz z mojim kolegom dr. Rybačem ne bom privolil v to, da se prečitajo izjave prič, ker način, kakor se je preiskava vršila je čuden. Preiskovalni sodnik ni vodil preiskave samo z razumom, marveč tudi s srcem.

Pred.: To je sodnikova interna stvar.

Dr. Slavik: Priče so pri preiskovalnem sodniku eno govorile, v konfrontaci z obtoženci pa drugo. Toženci niso dali dovoljenja, da se te izjave prečitajo. Imam staviti več predlogov in sicer tudi tega, da se vse priče pozovejo k glavni razpravi in da tukaj še enkrat izpovejo. Razprava naj se torej danes ne vrši.

Pred.: Zaradi Postla in zaradi prič.

Dr. pravdn.: Ne budem reagiral na trditve gg. zagovornikov, ker se mi ne zdi vredno. Obtoženci bi najbrže hoteli, da bi sedel na zatožni klopi tudi Postl. Predlagam, naj se zasliši kot priča g. Zabavnik, ki nam bo mogel dati potrebnih pojasnil, kako so se trte razdeljevale. Imam priče, ki nam povedo, kako ceno imajo trte na Krasu.

Sicer je glavarstvo v Sežani postavilo cene trtam. A je velik razloček med ceno in vrednostjo. Vse imamo pri rokah. Saj so celo obtoženci priznali da so dobili trte na nelep način. Razprava naj se vrši.

Pred.: Vpraša Zabavnika, kaj reče on k temu.

Zabavnik: Nič.

Rybäf: Čudim se državnemu pravdniku, da nam sili Zabavnika, namesto Postla, ko je v obtožnici izrecno zahteva, naj se zasliši Postl. Postl naj nam pove natančno, kako je bilo. V našem slučaju se ne gre za to, kako se postopa v Dalmaciji, ampak kako se je postopalo na Krasu. To nam pove pa le Postl. Mi hočemo jasnosti. Drž. pravdnik je priznal, da je namestništvo oškodovano. Če pa je to res, potem manjka podlaga zločina. Oskodovanje na pravicah še ni zločin. Kaj smo mi krivi potem, da je prišlo do procesa? Obtoženci protestirajo, da se prečitajo pisane izjave prič.

Eden od pismoukov.

Izvoljeno je mesto Betlehem,
Zveličar mora se roditi v njem.

Tako preroku Bog je govoril,
ko rojstva sveti kraj mu je odkril:

(Bere).

„Potrta bo jeruzalemska hči,
dočakala nesrečnih težkih dni.

In tebe, Betlehem, je Bog izbral,
čeprav si v Judi ti le gradič mal.

Iz tebe bo Odrešenik prišel,
ki rešil bo in vladal Izrael.

Od davnih vekov je Njegov izhod,
od vekomaj Mesija je Gospod.

Devica, glej, rodila bo Sinu,
Zveličarja človeškega rodu,

On Jude bo in Izraela del
pripeljal spet in ga iz zmot otel“.

Herod.

Pojdite torej v bližnji Betlehem,
tam skrbno vse poprašajte po njem!

Dr. pravdnik: Obtožnica naj se v toliko popravi, da so imeli obtoženci namen oškodovati namestništvo za več kakor 200 K.

Dr. Slavik: Obravnavna naj se preloži.

Pred.: se smeje.

Dr. Rybač: Gosp. predsednik se smeje! A kdo je kriv? Krivo je državno pravdništvo!

Dr. pravdnik: O seveda! Saj je najvišja sodnja odbila ugovor obtožencev proti preiskavi kot neutemeljen.

Sodni dvor se je nato umaknil v posvetovalnico. Čes $\frac{1}{4}$ ure se je vrnil in naznanil:

Sodni dvor je sklenil, da se današnja razprava preloži in sicer zato, da se zasliši kot priča bivšega vinarskega nadzornika Postla, ker Zabavnik ga v tem slučaju ne more nadomeščati.

Preceni naj se po sodnih izvedencih škoda, katero so provzročili obtoženci namestništva.

S poklicanjem prič k razpravi se sodni dvor ni bavil, ker je smatral to za nepotrebno, ker si vsi spisi vrnejo preiskovalnemu sodniku, ki naj zasliši Postla.

Rybäf: Preiskovalnemu sodniku v Trstu.

Pred.: Da!

Nato reče predsednik, da ni misli, da bi se obravnavata letos vršila. Vršila se bode — kakor je rekel — v januarju 1911.

Politični pregled.

Ministerska kriza.

O sestavi novega ministerstva ne ve nobeden nič pozitivnega povedati, niti tega ne, da-l bode prihodnje ministerstvo čisto parlamentarno, pol parlamentarno ali uradniško. To bo odvisno pač od tega, če se posreči sestaviti močna parlamentarna večina vsaj do polovice prihodnjega meseca.

Eno pa hočeo vedeti politični proroki, namreč da bode cesar zopet baronu Bienerthu poveril sestavo novega ministerstva.

Gosposka zbornica.

Gosposka zbornica je v včerajšnji seji sprejela vse postave, sklenjene od poslanske zbornice.

Delegacije.

Delegacije so sklicane na dan 28. decembra v Budimpešto. Pri otvoritvi delegacij bodo zastopal cesarja prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand. Delegacije bodo za sedaj skupaj le tri dni, da votirajo proračunski provizorij. Redno zasedanje delegacij se začne šele 18. januarja 1911 in bo trajalo do konca marca. Rešile se bodo velike vojaške reforme in mornariški program.

Češki namestnik ne odstopi.

Predsedstvo praškega namestništva izjavlja, da namestnik Coudenhove kmalu okreva, nakar zopet prevzame namestniške posle.

Proti Bilinskemu in Dulebi.

„Prager Tagblatt“ poroča, da je v seji „Poljskega kluba“ predlagal posl. Fijak, naj se izključita iz kluba ministra Bilinski in Duleba, ki sta glasovala v ministerskem svetu proti zgradbi kanalov. Predlog ni bil sprejet, ker je ugovarjal Kozlovske.

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“.

P. n. gg. Andrej baron Winkler, deželni predsednik v p., 20 K, Josip Balic, Vrh 2 K, Anton Kožuh, mesar Osek 1 K, N. N. za lepo petje v Gorici 2 K, Štefan Kriznič, šol. svetnik, ravn. na ženskem učiteljicu v Gorici, za preplačo vstopnice 2 K 80 vin., Frančiška Rojec, hišina pri gluhenemih 10 K, Marija Lijak, Hmelaki 40 vin.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladu Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I!

Za „Alojzijevišče“:

G. Frančiška Rojec, hišina pri gluhenemih 10 K, Josip Skočir, dekan v Devinu 20 K (ravno toliko za „Šolski Dom“).

Za „Malo semešče“:

Frančiška Rojec, hišina pri gluhenemih 10 K.

Domače in razne vesti.

Vesele božične praznike voščimo vsem našim gg. dopisnikom, naročnikom in podpirateljem! Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemljì!

† Škof Nakić. — V pond. zjutraj je vsled srčne kapi umrl splitski škof Filip Nakić.

† Marija Trinajstič roj. Vitezić. Dne 12. t. m. je umrla v Vrbovniku g. Marija Trinajstič roj. Vitezić, mati istrskih rodoljubov dr. Matka in dra. Dinka Trinajstič-a, župnika Ivana in učiteljice Marije Trinajstič, v 82. letu svoje starosti. Pokojnica je bila sestra pokojnega škofa Ivana in znanega istrskega rodoljuba dr. Dinka Vitezić-a.

Parlamentarna duhovniška zveza. — Državni poslanec Stojan piše v „Vaterlandu“, da se bo parlamentarna duhovniška zveza bavila v parlamentu najprej z zahtevami in sicer: da se na pravice podlagi urede določbe glede ustanovnih maš; da se podrede kurati

Sv. trije kralji.

(Pojo klanjaje se).

Mi voščimo vam lep večer,
mi voščimo vam lep večer!

*

II.

V Betlehemu.

Sv. trije kralji.

(Pojo).

Pozdravljen tisočkrat in počeščen,
Zveličar dragi, v hlevčku nam rojen!

Mi prišli smo ponjčno te moliti,
kot kralja svojega Te počastiti.

Z darovi, ki Ti jih prinašamo,
Tvoj slavni rojstni god razglašamo.

Prvi.

Od tam, kjer svitlo solnce se rodi,
mi dragocenih nesemo dari;

mi dragocenih nesemo dišav
od vzhoda s solnčnih jutranjih planjav.

v kaznilnicah ministerstvu za bogočastje in uk, dočim spadajo dosedaj isti v področje justičnega ministerstva in konečno, da dobe tudi duhovníci, kakor je to državnim uradnikom dovoljeno, legitimacije za znižano vozno ceno na državnih in drugih železnicah.

Vabilo na protialkoholni shod duhovníkov, ki bo v četrtek, 29. decembra v Ljubljani v dvorani S. K. S. Z. („Union“) ob 9. uri dopoldne.

Razpored:

1. Pijančevanje — največja ovira dušnega pastirovanja.
2. Delo treznosti pri šolski mladini.
3. Katekizem protialkoholni za šolarje in odrasle.
4. Abstinencijski odseki po društvih in družbah.
5. Družba treznosti v župniji.
6. Druga sredstva v tem boju.
7. Naše postopanje nasproti izgradom po gostilnah, plesom, motenju božje službe itd. ter nasproti gospodskam v tem oziru.
8. Slučajnosti nasveti, predlogi.

Zaradi velike praktične važnosti tega posvetovanja se gg. duhovníci že sedaj opozarjajo in uljudno vabijo na ta shod. Tudi iz venkranski duhovníci so najuljudneje vabljeni. Ako pride kaj gospodov s Štajerskega, se bo razpravljalo tudi:

9. Kako zatreti šnops in žnjim zdrženo demoralizacijo in ponemčevanje slovenskega ljudstva na Štajerskem.

Božične počitnice bo shod duhovníkov, velikonočne pa enak shod učiteljev, katerih protialkoholna zveza tudi precej krepko narašča.

Prijatelji naroda, tekujmo v plemeniti tekmi za srečo naroda!

Korak nazaj na polju liberalnega časopisa. — Celjski liberalni „Narodni dnevnik“ naznanja, da z novim letom preneha izhajati, pač pa da se združi s „Slovenskim Narodom“. Le ta pa naznanja, da z novim letom ne bude izhajal dvakrat na dan, marveč le enkrat. Kakor se vidi, slovensko ljudstvo ne mara liberalnih časnikov.

Zopet „sokolska“ izobrazba. — Iz Oseka nam poročajo, da je udaril Vincenc Usaj iz Oseka št. 19. svojega očeta ter ga do krvi ranil. Ranjeni oče je prišel k županu, kateri je seveda vso stvar naznani c. kr. orožnikom v Šempasu. Nadebudni mladenič je moral nato v spremstvu dveh orožnikov uklenjen iti v boljše prostore v Gorico, kjer bo imel priložnost premišljevati, kaj sme počenjati s svojim očetom. Opozoriti moramo, da je omenjeni mladenič „Sokol“! G. dopisniku „Soče“ bi svetovali, da sporoči tudi ta slučaj uredništvu svojega lista, ko vendar tako rad sporoča razne novice!

„Mizarska zadružna“ v Solkanu prodana. — „Trgovsko obrtna zadružna“

je prodala minuli četrtek družbi nekaterih solkanskih mizarjev in trgovcev premoženje bivše „Mizarske zadruge“ v Solkanu za K 80.000.

Ta družba je kupila to premoženje s tem pogojem, da so solkanski mizarji prosti one izjave, ki jo ima „Trgovsko obrtna zadružna“ od njih, razun Konjicev. Na ta račun je dobila baje v petek „Trgovska“ K 25.000.

Obrtno-nadaljevalne šole. — Do letos smo imeli take šole le v Mirnem, Nabrežini, Solkanu in Renčah. V tem letu so se pa ustanovile take šole tudi v Kanalu, Sežani, Gabrovici, Ajdovščini in Tolminu. Pričakuje se, da se otvorita tudi v Bovcu, različne zaprake so krive, da se to dosedaj še ni zgodilo. S tem se doseže število 10 obrtno-nadaljevalnih šol na slovenskem ozemlju. To je nekaj, vendar pa pre malo, ako pomislimo, da imajo Italijani mnogo več takih šol. Vlada, dežela in skrbništvo zavoda za male obrti, oziroma kupičska zbornica prispevajo radovoljno za vzdrževanje takih šol; odvisno je le od občinskih zastopov, da se oglasijo za ustanovitev, da dokažejo potrebo take šole in preskrbijo prostore, svečavo in kurjavo. Kjer so ti pogoji dani, naj se občinski zastopi oglasijo pri skrbništvu zavoda za pospeševanje male obrti.

Izpred sodišča. Tukajšnje okrožno kot kazensko sodišče je obsodilo 25 letnega mesarskega pomočnika Gustava Straus iz Sv. Martina na Štajerskem, ki je dne 6. oktobra t. l. ukradel v ul. Dreossi g. Josipu Deklevi dvokolo v vrednosti 160 K, na šestmesečno trdno ječo. —

Isto sodišče je obsodilo na 7 dni strogega zapora s postom pekovskega pomočnika Jožefa Romanese iz Škodovake, ker je pokrit in s cigaretto v ustih gledal, ko je šla na dan Vseh Vernih duš mimo njega procesija iz cerkve na pokopališče in se ni nič zmenil za to, ko ga je tamošnji duhovnik Corsig opominjal, naj se odkrije.

Vesti o smrti našega cesarja Frana Josipa so se razširile na borzah v Rimu, Parizu in Genovi, vsled česar je kurz avstrijske rente nekoliko padel. Seveda je bila to navadna borzna špekulacija.

Brezobrestna posojila. — Kakor smo poizvedeli, je denar za brezobrestna posojila že nakazan pri dotičnih c. kr. davkarskih uradih. Zato se opozarjajo vsi tisti, ki so že prejeli dolžna pisma, naj jih pravilno podpisana takoj vrnejo c. kr. okrajnemu glavarstvu.

Za 48.000 K je kupil trgovec z vinom Bolaffio graščino v Vel. Žabljah, ki je last Rovisov.

Veselica v Tomaju. Kakor smo už omenili se bo vršila v šolskem zavodu „Elizabetišče“ v Tomaju na sv. Štefana

dne 26., 27. t. m. in 1. jan. 1911 božična veselica, katero priredi dekliska šola „Elizabetišče“. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: 40 vin., sedež 1. vrste 1 K. II. vrste 60 vin. Pojo gojenke „Elizabetišče“. Preplačila se hvaležno sprejemajo v korist zavoda. Vspored: 1. Hribar: „Božična pesem“; 2. „Po-zdrav“, govori Ravbar Marija; 3. Hribar: „Marijina pesem“; 4. „Marijina otrok“, igrokaz v 3 dejanjih s petjem in z živo pododo; 5. Med tem se pojete in svira na harmonij: a) Ferjančič: „Marija tolažnica“; b) N. N.: „Ciganski otrok“; c) Belar: „Marijina“; 6. Božične in novoletnje deklamacije; 7. Aljaž: „Sveta noč“ pesem; 8. „Na Betlehemske poljanah“. Božična igra v dveh dejanjih s petjem in z živimi slikami: a) „Pastirji pri jaslicah“; b) „Angelji z mučilnim orodjem pri spečem detetu“; 9. Pesmi med posameznimi dejanji: a) Sattner: „Pastirji iz spanja“; b) Dr. Chlondovski: „Podati hočem ti srce“; c) Hribar: „Spavaj dete“. Po dovršenem vsporedu sledi šaljivo srečkanje z raznimi dobitki. Srečke se prodajajo po 10 vin. K obilni udeležbi vabi uljudno vodstvo „Elizabetišča“.

Pešpolk št. 7 v Trstu. — Listu „Deutsches Volksblatt“ poročajo, da se preseli koroški pešpolk št. 7 iz Celovca v Trst.

Grozna nesreča na železnici. — Med plinarno in ladjedelnico Sv. Marka v Trstu vodi prehod preko železnice, ki nima zapornic. Ta prehod rabijo delavci, da se podajo v razna tamošnja industrijska podjetja na delo. Ravno ob 7. uri zjutraj pa, ko imajo delavci biti pri delu, vozi po progi dolg tovorni vlak, ki stori delavce čakati in s tem provzročuje, da tudi zakasnjujejo delavsko uro.

V torem zjutraj je hotel delavec Anton Bartole iz Pirana preskočiti tir, da ne bi zamudil dela, ravno ko je prihajal omenjeni vlak. Vlak je nesrečnež prijal ter ga popolnoma razmobil. To je vzbudilo med delavstvom veliko ogorčenje. Tako so pustili delo ter se podali k ravnateljstvu drž. železnic, kjer so zahtevali, naj se določi druga ura za odhod onega vlaka, čemur se je tudi ugodilo. Omeniti moramo, da so to že večkrat zahtevali. Ali bilo je treba poprej človeške žrtve, predno se je ugodil tepravi zahtevi.

Samoumor natakarice. — V Podljubelju na Koroškem se je ustrelila z revolverjem Marija Trpin, natakarica pri Trnjaku. Zadela se je v sence in bila takoj mrtva. Rojena je v Grahovem na Tolminskem. Vzrok neznan.

Čuden poskus samomora. — Dne 10. t. m. se je poskusil stavni mojster Dimec v Celovcu na ta način usmrtili, da se je s kladivom tolkel po glavi. Poškodoval se je težko.

Z Dunaja v Trst v šestih urah. — Pri sprejemu avstrijskih inžinirskeh

zbornic je dr. Gino Dompieri iz Trsta imel znamenit govor, v katerem je dokazoval, da bi vlak z lokomotivami, ki so drugod že v rabi, z malim izboljšanjem proge prevozil lahko progo Dunaj-Trst v šestih urah. V ta namen se je izvolil posebni agitačni odbor.

Tajnik „Družbe sv. Cirila in Metoda“ Berce proti „Miru“. — V pondeljek se je vršila v Celovcu pred porotnim sodiščem kazenska obravnava proti odgovornemu uredniku lista „Mir“, katerega je tožil tajnik „Družbe sv. Ciril in Met.“ Berce zaradi razdaljenja časti potom tiska. Obravnava je bila zelo zanimiva. Zastopnik tožitelja dr. Tavčar je odklonil vse slovenske porotnike, da bi sodili sami Nemci. Skušal je vplivati na poroto s hvalo 10 letne zvezde liberalcev z Nemci in govoril neresnico, da bi bil urednik „Mira“ dr. Brejc liberalец. Dr. Brejčev dokaz resnice se je sijajno posrečil, „Mir“ je bil oproščen. Navzoči Berce, dr. Tavčar in liberalci so bili videti grozno pobiti.

Snežen plaz usmrtil vojaško patruljo. — Pri Toblachu na Tirolskem se je vadila na neki gori patrulja 36. pešpolka pod vodstvom enega potočnika s skiji. Nakrat se je začel sneg pomikati niz dolu in nastal je plaz, ki je zakopal celo patruljo. Le poveljnik patrulje, potočnik Richling, se je zamogel pravčasno rešiti in z grozo je gledal, kako mu je plaz pobral podrejene vojake. Pohitel je v najbližjo vas po pomoč. 400 ljudi se je spravilo na rešilno delo, in našli so po dolgem kopanju v snegu vseh 6 vojakov patrulje mrtvih.

Italijan — ponarejevalec denarja. — Iz Inomosta poročajo: Te dni so preiskali stanovanje nekega Italijana iz kraljestva po imenu Rizzoli v Leifersu na Južnem Tirolskem. Že dlje časa so prihajali v promet v južnem delu Tirolske in pa v obmejnih krajinah Italije ponarejeni avstrijski in laški bankovci. Navzlic poizvedbam se ni posrečilo dobiti ponarejevalcev. Hišna preiskava pri Rizzoliju je pa pokazala, da gre tu za dobro organizirano tolpo ponarejevalcev denarja, ki so imeli svojo delavnico v bližini Belluna, od koder so pošiljali ponarejene bankovce svojim članom na Tirolskem in Laškem. Policija je dobila tudi precej popolen zaznamek ponarejevalcev in njihovih pomagačev. Vsled tega ji ne bo preveč težko dobiti storilce v roke.

Listnica uprave: G. Ludvik Medved, Krm 14 — p. Kobarid: Naročino prejeli! Plačano do konca 1. 1911! Srčna hvala!

Mesne novice.

Imenovanje poštnih oficijalov. — Imenovan poštni oficijal gosp. Ivan Mermolja.

(Poklekne pred Marijo).

O draga mati, prosimo kleče,
Ti sprejni milo v svoje jih roke!

(Vstane in izroči darove).

Prinašamo od daleč jih v spomin,
da rojen je na svet človekov sin,
da je dobil otroka Izrael,
ki bo vso deco Evino otel,
da Jesetu mladička vzklika je,
ki nam nebeški sad rodila je.
Glej, ta najvišji bo imenovan,
ž njim vzide nam prostosti zlate dan.

(Poklekne pred detetom).

Kako si lep, Zveličar moj, in mil,
prijetnost vso je Bog nad Te izlil!
Zdravstvuj na veke v slavo nam, zdravstvuj!
Nad narodi sovražnimi zmaguj!

Resnici in pravici roko daj,
nad nami srečno vladaj vekomaj!

Drugi.

(Poklekne).

In mi ka dila dajemo v spomin,
da se rodil na svet je Božji sin.

(Vstane in izroči darove).

On bo vpijočim v stiskah pomočnik,
iz tok krivičnikov odrešenik.

Iz oderušča rešil bo ljudi
ljubeč njih duše in braneč njih kri.

Po njem živeli srečno bodo vsi,
bogatih mu poklanjali dari.

Molili bodo ga na veke vse
in blagoslavljalci od dne do dne.

In rastlo žito bo v Njegovih dneh,
ko cedre v Libanu, na vseh vrheh.

Ko listja in ko trave bo rodu,
ki iz Sijona rastel bo Bogu.

Odrešeni po Njem narodje vsi,
dajali v veke bodo mu časti.

Tretji.

(Poklekne).

In mi zlata prinašamo v spomin,
da rojen je na svet kraljevski sin.

(Vstane in izroči darove).

On bo gospoda v črez vsa morja
in reke vse do skrajnih mej sveta.

Pred njim puščave rod bo v strahu stal,
sovražnik besni klanjal se do tal.

Od južnih vseh in severnih strani
nosili kralji bodo mu dari.

Njegov zapad, njegov bo ves iztok,
gospoda v črez slednji bo otok.

Ubogala ga bodo ljudstva vsa,
molili kralji celega sveta.

Ž njim Davidov bo sedež trdno stal,
on bo na njem na veke kraljeval.

Že vstaja, Juda, tvoje slave dan,
ki bil ti zdavnja je prerokovan,

ko boš na tilniku sovragu stal,
ki bo ječe pred tabo trepetal.

Kdo dražil drzno leva bi kedaj?
Tako boš v miru živel vekomaj!

Odvzeto žezlo ti ne bo nikdar,
ti svetu celemu boš poglavar!

Marija.

(Poje).

Naj veličastvu božjemu vsikdar
v ponižnosti se klanja slednja stvar!

Naj se v višavah slava mu glasi,
ki storil nam velike je reči!

(Poklekne k detetu in poje dalje. Ž njo pojo
angeli v višavah.)

Kot on, gospoda ni svetjegšega,
kot on, gospoda ni močnejšega:

Premagal je in stri sovražni lok,
usmilil se zatiranih otrok.

Ponižal je napuhnjena srca,
mogočne vrgel s sedeža ob tla.

Gospod oživila in Gospod mori,
uboštvo in bogastvo on deli.

m Vabilo k Božični veselici, ki bo dne 26. decembra v dvorani „Central“ v Gorici. Vspored: 1. „Oblačku“. Dr. G. Ipavec. Poje oktet „Slov. bral. in podpornega društva“ v Gorici. 2. „Razglasenje Gospodovo“. Zložil *. Dva prizora s petjem. Prvikrat na slovenskem odu. Sodeluje 50 oseb. 3. „Pomlad in jesen“. St. Pirnat. Poje zbor „Slov. bral. in podpornega društva“ v Gorici. 4. „Lurška pastirica“. Igrokaz v petih dejanjih. Izvaja Marijina družba iz Mirna. 5. „Rožmarin“. Priedil F. Ferjančič. Poje ženski zbor društva „Skalnica“. Začetek točno ob 4 in pol popoludne. Vstopnina s sedežem v prvih štirih vrstah po 2 K, v ostalih vrstah po 1 K. Stojišča 40 v. Ves čisti dobiček je namenjen „Slovenskemu sirotišču“ v Gorici.

m Božična veselica za „Slovensko sirotišče“ se vrši v pondeljek na praznik sv. Štefana ob 4 in pol popoludne. Ker je program zelo velik, bo začetek veselice točno ob 4 in pol popoludne. Opozorjam na to okolnost slovensko občinstvo. Prestavljalo se bo prvikrat na slovenskem odu: „Razglasenje Gospodovo“, dva lepa prizora s petjem. Pri tem sodeluje nad 50 oseb!

m Hotel „Pri Jelenu“ zaprt. — Hotel „Pri Jelenu“ so zaprli v nedeljo. Do sedaj se je glasila nameč dotična koncesija na ime Rudolfa Konjedica, ki je, kakor je znano, ko je „Mizarsko zadružje“ zagospodaril, pobral šila in kopita ter jo, kakor vendar enkrat zadnja „Soča“ pravi, popihal ne ve se kam preč iz naše države. A. Gaberščeku so se vsled tega začele cediti sline po koncesiji, podal se je zategadelj na tukajšnji municipij, ki je prva obrtna instanca, ter je začel pripovedovati o begu svojega najboljšega prijatelja preko meje naše države ter obenem razlagal, kako da ne gre, da bi se še nadalje glasila koncesija na Rudijevi imenini da bi pač bolj v redu bilo, ako bi se prepisala koncesija na njegovo, to je na Gaberščekovo ime. Na municipiju so prišli sicer do spoznanja, da res ne gre, da bi se glasila koncesija za goščiličarsko obrt „Pri Jelenu“ še nadalje na Konjedčeve imenini, od katerega se niti ne ve, kam jo je popihal, a na Gaberščekovo ime tudi je ni hotel prepisati, ker se je temu odločno uprla večina članov konsorcija, ki je svoječasno kupil in prevzel hotel „Pri Jelenu“. Naprosil se je potem municipij, naj bi omenjeno koncesijo podelil članu konsorcija Jeretič-u; a municipij tudi ti prošnji iz njemu znanih vzrokov ni mogel ali ni hotel ustreči. Na ta način je prišlo do tega, da je koncesija ugasnila in hotel se je moral zapreti.

Zadnja „Soča“ pravi, da se bode hotel že danes ali jutre zopet odprti in se nekako ponaša, kakor da bi to odvisno bilo od njenega lastnika Gaberščeka.

On dvigne siromaka iz prahu,
izvleče ga iz blatnega smradu,
da ga na knežji sedež posadi
in v časti ga mej kneze uvrsti.

Obljube svoje se je spomnil Bog,
povišal ljudstva svojega je rog.

Usmiljenje nam skazal je Gospod,
njegova milost je od roda v rod.

(Vstane.)

Vsa družba.

(Poje.)

Hvalite, hvalite Gospoda vsi,
hvalite goreče ga vse stvari!

Usmiljen na moč je Gospod do nas
in veden v obljudbah na večni čas.

Marija.

Kaj moremo vam dati, o možje,
s čim skazati hvaležno vam srce?

Gospod, ki nas vzdržuje in živi,
ubožec tu na trdih tleh leži

Naročajte in širite „Primorski List“!

Kolikor je pa nam znano, se zna hotel v nekakem času res zopet odpreti, ali to novo odprtje ne bo prav nič odvisno od A. Gabrščeka, marveč od drugih oseb, katere pa pravijo, da Drejc jim več oštiril ne bo.

m Tatvine. Ni skoraj noč v zadnjem času, da bi se v Gorici ne izvršila ali vsaj poskušala izvršiti kaka tatvina. Predminolo noč je prišel nek tat v prodalnico jestvin trgovca Pecile, nahajajoč se v ul. Luigia. V isti prodajalnici se nahaja tudi trafika. Tat pobral je tam nekaj malo denarja in privoščil si je nekaj cigaret. Zasačil ga je sicer neki redar, kateremu pa je tat ubežal.

Isto noč prišel je neki Miha Srnko iz Sv. Križa pri Mariboru, dñinar pri drž. železnici, v prostore hotela „Pri Jelenu“ in se je skril v sobi, kjer se nahaja železna blagajna, v kateri je bilo baje 1500 K. Tega so pa prijeli in izročili policiji.

m Saje so se vnele v pond. okoli 8. ure zv. v dimniku tuk. mestne ženske bolnišnice. Pozvani gasilci so bili koj na mestu in so ogenj pogasili. Med mescani, med katere se je bliskoma raznesla vest, da gori v bolnišnici, nastal je velik strah.

m Odprt lekarni. Za božične praznike do novega leta bodeta odprti tudi popoldan in bodeta imeli ponočno službo lekarni: Pontoni-Liberi.

Iz goriške okolice.

g Iz Kozane. — Dne 18. t. m. je prišlo iz Drnovka več sokolov iz Biljane v Kozano, da ustanovijo sokolsko društvo. Po ustanovnem shodu so sokoli po Kozani razsajali, slednjič pa zaklali Henrika Debenjak iz Kozane. — Brzojavno poklicani zdravnik iz Gorice je bil kmalu tu, napravil potrebne operacije, in izjavil, da bo ranjenec težko ozdravel. In res je po strašnih bolečinah v pondeljek ob 10. zv. umrl. — Še nekoga drugega so sokoli precej poškodovali z rezili — Mladenci in možje, ki ste se v društvo vpisali ali mislili vpisati, lahko vidite, da vas sokolstvo le v sramoto privede. — Dan ustanovitve sokola v Kozani gotovo ne pojde Kozancem tako hitro iz spomina! — Devet sokoličev so uže spravili pod ključ. Med njimi se nahaja ludi znani mladoletni veleposestnik Juša.

V sredo je bil prav lep pogreb. Obdukcija je pokazala, da je bilo skozi trebuh dvojno črevo prerezano. — A

in nima, kamor glavo bi dejal,
ki nam je vseh dobrobit obilnost dal.

Zato plenice le vam daje v dar
nebes in zemlje novi poglavar.

(Izoči plenice).

Sv. trije kralji.

(Pojo kleče).

O mili Jezus, naš Gospod,
naj češčen bo Tvoj rojstni god!

Naj milost twoja nas kedaj
pripelje gori v sveti raj!

(Vstanejo in pojo dalje).

Mi gremo še naprej to noč,
Ti, Jezus, bodi nam v pomoč!

(Pojo klanjaje se).

In voščimo vsem lahko noč,
in voščimo vsem lahko noč!

*

dobil je pok še mnogo drugih ran. Izpraševanje prič se je vršilo do noči, a še ni končalo. — Čast vrlim mladencem, ki so se oglasili za Orle, ker ni bilo nobenega niti toliko zraven, da bi jih za priče klicali. — A čast tudi drugim Kozancem, ker pri umoru niso prav nič udeleženi, dasi je hotel g. podžupan — kakor se govori, preiskovalnemu so-dniku trditi, da so bili sokoli biljanski od Kozancev napadeni. — G. podžupan, zakaj so luči v Kozani. Ali res samo za parado čez dan?!

g „Kat. slov. izobr. društvo v Biljah“ priredi v pondeljek, na praznik sv. Štefana ob 3½ uri pop. v dvorani pri „Solerju“ žaloigro v 5 dejanjih za časa cesarja Nerona v Rimu. „Vestalka“. Na obilno vdeležbo vabi odbor.

g Št. Andrež. — To je vozarenje vrvot iz Št. Andreža v Trst vsaki dan. Od doma gredo zjutraj ob 7., v Trst do spejo popoludne ob 3. uri. Vsaki voznik pelje z enim konjem 9 kvintalov vrvot, katere proda v Trstu po 6 K. Nekateri Štandreški posestniki imajo tam domačo žensko, ki prodaja vrvote na drobno. Kupčija je sedaj boljša. Deževno vreme je mnogo škodovalo vrvotom. Pravijo, da bo cena vrvotom poskočila in znatno, ako bo suho vreme.

Nov vodnjak kopljemo v Št. Andrežu in sicer v gorenjem delu občine. Potreben je bil.

Kaj bo z zidanjem kasarne, sporočimo!

g Miren. — Nobenega glasu ni od nas uže dolgo. Kaj je temu krivo? Danes naj bilježimo, da bo igrala naša „Marijina družba“ v „Centralu“ v Gorici na sv. Štefana dan „Lurško pastirico“. — Naša „Čevljarska“ dela dobro, hitro in po ceni. Upajmo, da se še povzdigne. — Ali bi ne kazalo kakemu mirenskemu dekletu, da bi obiskovalo čipkarsko šolo v bližnjih Sovodnjah. Pa tudi Šolske deklice. Zaprek bi se ne smelo staviti pri tem! — Drugič še kaj!

Iz ajdovskega okraja.

a Črnivec. — Tukaj je umrla sestra preč. g. kurata na Livku Valentina Batiča, g.čna Frančiška Batič. Pogreb je danes. Preč. g. kuratu in preostalim naše iskreno sožalje! Pokojnici svetila večna luč!

a Skrilje. — Županom v Skriljah je izvoljen naš pristaš g. Franc Bratina iz Št. Tomaža Št. 32.

a Batuje-Selo. Vabilo k veselici, kero priredi tel. odsek „Orel“ in deklinski odsek „Bogomila“ slov. izobr. društva za Batuje-Selo dne 26. decembra v prostorih g. Jos. Vetrih v Batujah. Vspored: 1. V. Vodopivec: „Pesem Slov. straže“, mešan zbor; 2. Ciriljev: „Izobrazbi“, deklamacija; 3. A. Kosi: I. venček nar. pesmi, ženski zbor; 4. „Prepirljiva sosedata“, burka v enem dejanju, moške uloge; 5. M. Bajuk: „Vsi so prihajali“, nar. mešani zbor; 6. „O Bledu“, govor; 7. I. Aljaž: „Stražniki“, moški zbor; 8. „Nežka z Bledu“, narodna igra v petih dejanjih; ženske uloge. Vstopnina 40 v; sé sedežem 1 K. Začetek točno ob 5½ popoldne. Odbor.

Iz kanalskega okraja.

k Iz Anhovega. Ponarejalca 5-kronskih kosov Volfa, znanega liberalca domaćina so spet aretirali. Zasledili so, da se mož še ni spamečoval in da

ni še opustil obrti: kovanje denarja. Najprej in sicer preminulo nedeljo so aretirali njegovega liberalnega nečaka Ignacija Križnega, ker je zmenjal 5-kronske kos ponarejen. Ko je padel sum na Volfa. V pondeljek so oba peljali uklenjena v kanalske zapore. Preiskali so njegovo stanovanje, a našli niso ničesar, ampak dinamit, in sicer zakopan v vrtu so našli. Povedal je, da je stroj za ponarejanje denarja vrgel v Sočo, nakar se je komisija podala k Soči, ki je res iz nje izvlekla neko ponev, v kateri je najbrže topil svinec. — Enkrat je uže imel opraviti s sodnijo zaradi opravljanja takega prepovedanega „meštarja“, in je tudi uže sedel. — In ta Volfa je še vedno v okrajnem Šolskem svetu v Anhovem. Ja ljudje, kje imate glavo! — Njegov zvesti prijatelj učitelj Klavora najbrže da bo žaloval, ker ne bo imel s kom obirati klerikalce! Naše sožalje!

Iz tolminskega okraja.

t Sv. Lucija. Občinske volitve pri Sv. Luciji so se izvršile mirno, brez ravsanja in kavsanja. Županom je izvoljen posestnik in gostilničar gosp. Vuga, ki je županskemu poslu že vajen. Ž njim je prišlo županstvo zopet v glavno vas Sv. Lucijo, mejtem ko je bilo do zdaj skoraj 11 let na Stopcu, dobro četrtinko ure oddaljeno.

t Grahovo. (Občinske volitve). V našem županstvu so se vršile občinske volitve te dni, pri katerih je zmagala po večini naša stranka. Sicer bi zmagala na celi črti, da ni bilo nespoznanih v naših vrstah in da niso volili naši pristaši liberalne može. Sicer se ni šlo pri volitvah za politične stranke, ampak za to, kje naj bo sedež bodočega županstva. Liberalni listi in posebno „Edinost“, ki jo je nekdo namazal, da so zmagali na celi črti liberalci, naj ne preveč vriskajo veselja, ker bo tako malo kruha za njih zobe.

t Ščiglji. — Da ne bo glas upijočega v puščavi ostal dopis iz Volčanskih hribov, zato pozivljamo Kmečko zvezo za tolminski sodni okraj, naj nje odbor sklene zborovanje k sv. Luciji, da tam sestavimo resolucijo na vlado za posojila po dva % in prav potrebnim tudi brezobrestno. Tem potom pozivljamo vse kmete posestnike, da se udeležijo tega zborovanja ter sklenemo tozadovno resolucijo kot en mož. Tudi spoznavani dopisniki „Primorskog List“ tolminskoga okraja naj spišejo vsak po en dopis ter izrazijo želje svoje vasice da bomo vedeli, kako stojimo. Kdor trka, temu se tudi odpre, čeravno včasih z nevoljo, kar pa mi prosimo, pričakujemo, da nam vlada z veseljem da. Dragi „Primorski List“, kdor količkaj hodi po naših vaseh in sliši govorjenje naših kmetov, mora pripoznati, da mi kmetje smo na robu propada, ako ni hitre pomoci od vlade. Davki, potem doklade cestne in šolske, zlasti šolske so letos neprimerno narasle, potem bolniški in občinski stroški so tako visoki, da vsekemu ušesa črez glavo zrastejo, ko mu gospod davkar pove, koliko ima plačati; in to moramo brez ugovora plačati. Kmečka zveza za ajdovski okraj je imela zborovanje 4. decembra ter je sklenila resolucijo, s katero prosi en miljon posojila po dva od sto, torej naredimo še mi po tem izgledu. Tu smo bili rojeni, tu bi radi ostali zvesti veri, domu in cesarju. „Primorskemu Listu“ želim, da bi se razširil prav v vsako kmečko hišo, čitateljem pa voščim prav vesele Božične praznike.

Ciglinjski.

t Ponikve. — Dne 12. decembra je umrl mladenič Štefan Laharnar, sin občespoštovanega posestnika Antona Laharnarja. Kljub svoje mladosti (15 let) je pokojnik prekošil vse svoje sodobnike v značajnosti in dostenosti. Malo je še takih mladeničev. Zato je bil tudi pri vseh priljubljen. Hud udarec je to za očeta, ki je stavil vse upe v sina, ali v tolažilo naj mu bode, da čutimo izgubo kakor on vsi znanči in prijatelji.

Ti pa, dragi Štefan, mirno spavaj in ker Ti Gospod ni dal, da praznuješ Tvoj letošnji god z nami, izbral Ti je lepše veselje, kajti praznoval ga boš nad zvezdami v lepši družbi.

Iz kobariškega okraja.

kbd Staroselo pri Kobariju. Predminulo nedeljo je bil poklican preč. g. vikar Manzinik starši, bolni ženi, da jo spravi z Bogom. Pot do hiše bolnice vodi čez neki potok. Nazaj grede je g. vikar nekako krivo stopil na desko, ki je tvorila nekako brv čez potok. Vsled tega se je deska prevrnila in g. vikar padel je v potok. Pri ti priliki pa se je izpalnil levo roko pri ramenu.

Drugi dan sta prišla k njemu dva zdravnika, ki sta mu spravila roko zopet na mesto. Izjavila sta, da g. vikar kakih 4–5 tednov ne bode mogel opravljati svoje službe.

Iz komenskega okraja.

km Škrbina, dne 20. decembra 1910. Več naprednih kraških županov je odstavilo c. kr. glavarstvo od županskega poslovanja, ker so v preiskavi v znani umazani trtni zadavi. Mej temi je tudi prejšnji Škrbinski Josip Dugulin.

Sedanji župan pa izjavlja v „Soči“ in „Primorcu“ na vsa usta, da je naprednjak in da hoče tak biti in delati v blagor Škrbinske občine. — No, ali hoče sedanji župan posnemati trtjone, ki so pristni naprednjaki? On pravi tudi, da je kristjan. Mi mu pa pravimo, naj bo le napreden v poštenosti in krščanstvu, ne pa v podpiranju čudnega naprednjštva goriških in kraških naprednjakov, s katerimi pravi, da se vjema. Pribiti moramo še, da je to do sedaj en sam župan v celjem komenskem okraju, ki se je pobahal s svojim naprednjaštvom. Še prej kot ga je začel kazati. Nazdar! Naj se le tolažijo pobiti naprednjaki s tem edinim novim generalom!

km S Krasa. — Po Krasu se je raznesel minuli teden glas, da bo obravnavana proti kraškim župačom v zadevi trt pred tržaškim sodiščem. Stvar sicer nam je znana, a zanimamo se kako, kako se bodo znani trtni mojstri zagovarjali. Pravijo, da nekatere bo sodilo komensko sodišče. Imel sem priliko govoriti z enim takim trtnim mojstrom. Le-ta je rekel, da si želi konca te pravde, naj bo pa tak ali tak, da ne more spati uže dve leti in da ga mori ta zadeva noč in dan. — Mi to radi verujemo! Sedaj se po Krasu spet mnogo govori o trtah. Priporočamo se slavnemu uredništvu „Primorskega Lista“, da nas bo seznanjalo s to pravdo. (Op. ur.: Seveda!)

Iz sežanskega okraja.

s Kazlje. (Samomor.) — V nedeljo, dne 18. t. m. ob 2. uri popoldne se je obesil posestnik Franc Seražin h. št. 43. Zapustil je ženo in štiri nedraslih otrok. Napravil je zaostalom veliko žalost. Bog nas varuj take smrti!

Iz korminskega okraja.

kr Medana. — (Veitkodusen dar.) — Dne 18. t. m. je bila seja „K. S. I. D.“, kateri je prisostvoval tudi odbor „Orla“. Razpravljal se je o na-

ročbi časopisov. V mislih se je imelo tudi „Edinost“. Sklenilo se je, da se „Edinost“ ne naroči. Predsednik telovadnega odseka „Orel“ je rekel, da hoče imeti „Orli“ uniformo. Sklenilo se je, da se uniforme nabavijo. Po končani seji so nabrali K 7-10 za „Orla“. Pri tej priliki je izročil preč. g. vikar Kurničič znesek 20 K za „Orla“, dar ekselence grofa Baguerja. Neimenovani pa je daroval znesek 150 K za novi drog, kateri se je koj naročil. Na tem mestu se izreka velikodušnim darovalcem prisrčna zahvala in Bog plačaj!

kr Iz Brd, 17. 12. 1910. Šlorenski g. župnik ima čudne želje. Morebiti ne bo hud, če zve tudi drugi svet za-nje. Prva želja je, da c. kr. naučno ministerstvo reši že pred 2 leti utočeno prošno vsaj 1 minuto pred sodnim dnevom. Druga je bolj čudna. Želi namreč, da bi ne bili liberalci tako zelo bogaboječi. Tako se Boga boje, da v cerkev ne pridejo več. Tretja želja pa je ta-le: † Napoleon I. naj bi prišel pol ure s svojim konjem v Slovenc in jahal po uzornem slovrenskem blatu. Hitro bi na to on (župnik) telegrafiral z Marconijem in brez njega na Angležko, naj pridejo sinovi in hčere John Bull-a pobirat slovrensko zgodovinsko blato, katerega so dotknila kopita Napoleonovega konja. Koliko denarja bi prišlo v Slovenc! Blato bi se zelo drago prodajalo: vsaj 5000 kron dekagram. Pomagano bi bilo ljudem, županstvu, cesti in blatu. (Ta želja je menda tudi za Vipavsko! Op. stavca.) Odgovor sem dobil pa ta: Prej pride rajnki Napoleon na pomoč Slovrenčanom, kakor biljansko županstvo! Molče sem utaknil v žep tako trditev. Pač pozna, sem si mislil, svoje ljudi.

kr Iz Fejane. — Dne 18. t. m. smo imeli prvo sv. obhajilo, katerega se je udeležilo čez 30 otrok. V šoli so se otroci zbrali ter se potem podali skupno v cerkev. Pred peto sv. mašo je držal preč. g. vikar lep slavnosti primeren govor, kakoršnega že več let nismo slišali v naši duhovniji, ker ravno toliko časa niso naši otroci sprejemali v naši duhovniji prvega sv. obhajila. Tem potom izrekamo preč. g. vikarju našo presrčno zahvalo za trud, ki ga je imel pri pouku naših malih za vsprem sv. obhajila.

Tudi smo hvaležni preč. g. vikarju Spitzer za njegov trud, kateremu se imamo zahvaliti, da se je ustavilo izobraževalno društvo, ki ima 90 udov. Dal Bog, da bi bili vsi stanovitni!

kr. Iz zapadnih Brd. — Koloni vedno več povprašujejo, kaj je s kolonskim vprašanjem. Mari niso vsi lepi načrti splaval po vodi! Sedaj se o tem ničesar ne čuje več. Če se stvar v kratkem ne reši, bodo koloni prisiljeni preseliti se v Ameriko.

kr Vojaki v Brdih. — Uže več časa se širi govorica, da dobimo Brice vojake. Sedaj je baje uže gotovo, da se nastanijo naši fantje vojaki v nekaterih občinalih v zapadnih Brdih. Od več strani se čuje, da se dejajo uže neke pogodbe s hišnimi posestniki za stanovanja vojakom. Baje se glasijo pogodbe za več let, menda za deset let. — To bo nekaj novega za nas Brice. Vojščka nismo imeli še nikoli pri nas nastanjenega. Za nekaj se uže poživi kraj, kjer se nastanijo. Vprašuje se pa, zakaj se nastavlja toliko vojaštva na mejo! Seveda ne vemo dati pravega odgovora. Najbrže da ne za to, ker ga nimajo po drugih deželah kje nastaniti. Pravijo, da se zato nastavlja toliko vojaštva ob naši meji in v Brdih, da se v slučaju dobre vinske letine popije vino in tako spravi v denar. Naj veruje, kdor hoče. Mi tega ne verujemo, posebno pa še zaradi tega ne, ker tudi naš sošec onstran Bračana pridno straži mejo. Hudomušneži trde, da nastavlja toliko vojaštva ob Judriči zato, da straži laško mižerijo, da bi ne pre-

stopila avstrijske meje in se ne nase-lila tudi pri nas Bricih. Naj veruje kdor hoče, Bric ne veruje.

Neverni Tomaz.

Slovenski delavci!

Dne 29. decembra t. l. se vrše delne volitve zastopnikov v predstojništvo in razsodišče delavske zavarovalnice zoper nezgode. Odveč se nam zdi opisavati Vam na dolgo in široko pomen in važnost teh volitev. Saj je ravno delavska zavarovalnica zoper nezgode oni zavod, ki je poklican skrbeti za socijalni prospeh, za ohranitev materialne ekistence Vas, ubogih delavcev, za nesrečni slučaj, če si kakor žrtve svojega poklica ne morete več služiti svoj vsakdanji kruh. Važnost teh volitev so izprevideli najbolje Vaši nasprotniki, ki so se sedaj z vso vnemo in velikansko agitacijo, ne strašec ne nikakih žrtv zagnali v boj, da si ohranijo svoje dosedanje, neomejeno gospodstvo tam, kjer bi moral imeti odločilno besedo Vi, slovenski in hrvatski delavci iz Primorja, Dalmacije in Kranjske a ne oni, ki ne poznajo ne Vašega jezika, niti vseh Vaših potreb!

Boj bo hud! Nasproti ljudem Vašega jezika in zaupanja, stojita dve protivni listi kandidatov: internacionalna socijalno-demokratična in laško-radikalna (Pagninijeva). Ne dzirajte se ne na eno in ne na drugo, ampak složno zapišite na glasovnico Vašega podjetja izmed spodaj navedenih, ona imena, ki so za Vašo stroko (kategorijo). — Vzdramite se! Skrbite pravočasno, da se Vam ne prepreči izraziti svoje volje na glasovnici, ki Vam pripada! Vedite, da takrat volijo v razsodišče vsa zavarovalnica podjetja! Razen tega pa volijo sedaj še vsi obrati, ki so niže označeni, pri posameznih kategorijah svoje zastopnike z namesnikom v predstojništvu zavoda. Ne zabite še, da delavska glasovnica mora biti podpisana od delodajalca in enega zaupnika (tovariša) Vašega obrata.

Volitve se bedo vršile dne 29. dec. t. l. Vendar, radi discipline in kontrole, Vas pozivljamo, da pošljete glasovnico čim prej načelniku narodnega volilnega odbora g. dr. Edvardu Slaviku avokatu v Trstu (Narodni dom).

Kandidatje narodnega delavstva o:

Predstojništvo

III. Kategorije (zelene glasovnice). Obrati: razsvetljava, goriva, živila in te-mična industrija član: Čatar Alojzij v tobačni tovarni, Ljubljana. Namestnik: Železnik Srečko, elektrotehnik Ljubo-silnica Trst.

IV. Kategorije (vijolčaste glasovnice). Obrati: kamenarske in stribinske obrti član: Vitasović Ivan klesar v arzenalu Pula. Namestnik: Medic Ivan pri stavbeni družbi „Ljubo-ljana“.

V. Kategorije (vijolčaste glasovnice). Obrati: tekstilna industrija, tiskarne, kopališča, tovarne oblačil član: Pertot Silvester v tiskarni Edinstvo Trst. Namestnik: Bavčer Fortunat v predilnici Ajdovščina.

Razsodišče:

(Bele glasovnice) — Vsi zavarovani obrati član: Ivan Marija Micheluzzi v tiskarni Edinstvo Trst. Namestniki: Dorčić Ivan mizar v arzenalu Pula, Jeriba Anton v pa-pirnici Vevče, Karabaić Vladislav kotlar v arzenalu Pula.

Narodni volilni odbor.

Za kratek čas.

Čez neko deročo reko se je hotela v čolnu peljati neka gospa ter stopi k čolnu na obrežju v katerem je sedel mož s svojim sinom. Na tozadenvno vprašanje odgovori mož: „Moj sin vas bo že prepeljal!“ Gospa: „Če se pa čoln sredi reke prevrne, kaj bo?“ „O, ne bojte se, gospa“, odgovori mož, „moj sin zna dobro plavati!“

Hladnokrvnost. V čolnu sta bila dva moža. Pride val ter pobere enega s krova. „Na na pomoč, na pomoč!“ kriči oni v vodi. „Počakaj, da si fajlo zažgem, ki mi jo je ugasnil val“, odgovori mirno oni na čolnu.

Potrtim srcem naznanjava vsem priateljem in znancem prežalostno vest, da je najina iskreno ljubljena sestra

JOSIPINA BATIĆ

po dolgi in mučni bolezni, večkrat previdena s sv. zakramenti za umirajoče, danes opoldne mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage bode v četrtek t. j. 22. decembra ob 9. uri na pokopališču v Črničah.

Črnice, 20. decembra 1910.

Ivan,
brat.

Valentin,
brat.

ZAHVALA.

Umrla je in je bila pokopana dne 16. t. m. v Bači

MARIJA MAUER.

Veliko število oseb jo je spremilo do kraja večnega počitka. Pa saj je zasluzila, ker je bila dobra žena, in je svoje otroke dobro preskrbela in versko vzgojila. Zato se žalujoči ostali vsem udeležencem prav iskreno zahvaljujejo. — Bog vsem povrni! — Blagi in vzorni pokojnici pa svetila večna luč!

B A Č A hšt. 20. 19. decembra 1910.

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
Vloge na knjižice obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Delniška glavnica K 5.000.000.

Centrala v Ljubljani.

V GORICI

PODRUŽNICE: Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

160 hektolitrov

črnga vina terana in refoška prve vrste
ima na predaj ANTON STRIBIČ, posestnik
in vinski trgovec v Ustji št. 80 pri Ajdovščini. Cena vina se ta mesec je ta-le: Najboljše
črno vino po 52 K hekt., dobro črno vino po 50 K,
belo po 48 K hekt. Po novem letu bo dražje.
Prodaja od 56 l naprej. Priporoča se gg. gostilničarjem in zasebnikom.

Oznanilo.

Podpisani pekovski mojster pripočam slavnemu občinstvu, zlasti cenjenim gostilničarjem svojo PEKARNO. Prodajam izvrsten kruh in razno drugo pecivo. Postrežba je točna in poštena, da se ne bojim tekmovalcev.

Valerij Simčič,
pekovski mojster
p. Dobrovo v Brdih.

Kdor hoče stalno in lahko 40 kron na teden zaslužiti, naj pošlje svoj naslov na tvrdko S. Schaechter, Wien 104-XVI/2 Postfach 478.

Loterijske stevilke
17. decembra

Trst 58 8 25 72 52

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“.

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica štev. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

Svoji k svojim! — Svoji k svojim!

Staroznana narodna trdka:

Anton Iv. Pečenko

Zaloga vina, piva, kisa in žganja.

GORICA, ulica Jos. Verdi 26, —

postreže pošteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; potem s plzenskim pivom »PRAZDRO« iz slovence češke »Meščanske pivovarne« v sodžkih po $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ hl in v steklenicah po $\frac{1}{2}$ l; z domaćim s pristnim tropinovcem 1. vrste lastnega pridelka, ter belim in črnim vinskim kisom.

Sodžki piva po $\frac{1}{8}$ hl t. j. $12\frac{1}{2}$ l so posebno pripravni za kak vese li domaći dogodek, kakor: poroka, godovanje, krst i. t. d., ker se lahko postavi na mizo in nastavi.

Naročeno dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrsko države franko goriška postaja. Gene zmerne.

To, kar Hagenbeck

— med zverinami, —

to trgovina Medved

med klobuki, čevlji

— in oblekami. —

Restavracija
„TRI KRONE“
GORICA — Gosposka ulica

ima vedno sveža jedila, toči pilzensko in steinfeldsko pivo, izborna domača vina in teran. — Gene zmerne.

Ferdinand Baumgarten,
restavrat.

Josip Culot v Gorici
trgovina z drobnjavjo, naložnimi izdelki in s semeni za zelenjavo
v Raštelju štev. 2—25.

Zaloga: raspel iz kovine in niklja, rožni venci, podobice, kipi svetnikov iz porcelana, rokavice iz volne in sukna, čevlji in šlape, seme za zelenjavo, moške in ženske nogovice, mošnjički in kovčegi, pipe ustniksi in cevi, zaloga drobnjave in kramarije na drobno in debelo.

Opozarjamo
na novo vrsto valjanih „Pekatet“, enako doma delanim sa juho in prikuho. Vdobivajo se le v rumenih ovojih po $\frac{1}{2}$ kg v najfinnejših kakovostih z napisom in sliko:
»Štiri rumenjaki«
»Osem rumenjakov«.

Martin Šuligoj

urar

Gorica, ul. Barriera 43,

pri državnem kolodvoru,
ima v zalogni švicarske žepne in stenske ure, šivalne stroje vsakovrstnih sistemov dvokolesa »Puch«, »Steir-waffenrad«, zastopnik tovarne orkestrijonov in gramofonov. Vse pod vedno garancijo. Priporoča se slavnemu občinstvu.

Vse pod vedno garancijo. Priporoča se slavnemu občinstvu.

lastnik prve in največje slovenske svečarne

v Gorici, ulica sv. Antona 7.

Priporoča preč. duhovščini, cerkv. oskrbništvo, p. n. slavnemu občinstvu čebelno - voščene svede, zvitke, kadillo, med itd. 60 (14-11)

Odlikovana pekaria
in sladčarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Gene zmerne.

VIKTOR TOFFOLI
GORICA

Velika zaloga oljkinega olja iz najugodnejših krajev

Jedilno olje po 1·04 K liter	
Jedilno fino	K 1·04
Istrsko	„ 1·12
Corfu	„ 1·20
Puglie	„ 1·20
Jesih vinski	najfinejše „ 2-
	Milo in luči.

Priporočam čč. duhovščini in cervenim oskrbništvo.

Edina zaloga oljkinega olja v Gorici, via Teatro 16 in via Seminario 10. Telefon 176.

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,

v GORICI

Gosposka ulica štev. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonialnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznam, da sem prevzel od g. Antonia Obidiča njegovo staroznano

čevljarsko delavnico

v Semeniški ulici št. 2.

Priporočam se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila in zagotavljam točno in dobro postrežbo ter zmerne cene.

Josip Černovic,

čevljarski mojster

Gorica, Semeniška ulica št. 2.

Peter Cotič,

čevljarski mojster, Gorica.
Raštej 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odraste in otroke. Naročila z deželi se po pošti razposiljajo. Gene zmerne.

Edino zastopstvo najboljšega čistila za črevlje in usnje.

Anton Potatzky

naslednik JOSIP TERPIN.

v Gorici, na sredi Rašteja hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nürnbergskega in drobnega blagater tkanin, preje in nitil.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine za krojače in črevljarije.

Svetnjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in trgih ter na deželi.

To, kar Hagenbeck

— med zverinami, —

to trgovina Medved

med klobuki, čevlji

— in oblekami. —

HALO!

Gene za mesec december:

Zimska obleka kron 25—

„ suknja „ 23—

čevalj „OHÓ“ „ 12—

klobuk . . . „ 250

Peter Gruden & Comp.

Komisijsko & agencijsko podjetje

Stolni trg štev. 9. GORICA Piazza Duomo št. 9.

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da zastopam sledeče tvrdke:

Zastopstvo in zaloge moke J. Bončar, Domžale
" " umetnega ledu V. Taner, Gorica
" testenin „Pekate“ Žnidrič & Valenčič, II. Bistrica
" jedilnega olja F. & G. Miacola, Črst
" raznih likerjev Franjo Pokory, Zagreb
" zavarovalne zadruge „CROATIA“ proti požaru, Zagreb
" in razna druga zastopstva.

Priporočam se cenj. rojakom in znancem za obilen obisk z obljubo, da se budem z največjo vnemo potrudil za točno in solidno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem udani Peter Gruden & Comp.

Klobučar M. Horvat v Gorici

Gosposka ulica štev. 12

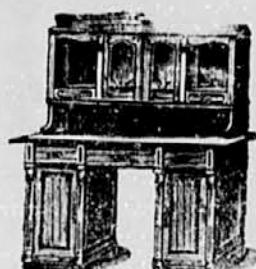
ima v svoji zalogi najraznovrstnejše klobuke: mehke, trde in cilindre po najnižjih cenah. V zalogi ima najboljšo kožuhovino za ovratnike in notranjo prevleko sukenj itd. Kožuhovino kupuje po najvišjih dnevnih cenah. Priporoča se p. n. občinstvu v mestu in na deželi zlasti pa preč. duhovščini.

Postrežba strogo poštena.

Odlilkovana mizarska delavnica s strojnim obratom

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.

Zaloge pohištva iz lastne delavnice.

Izdeluje cerkvena dela, spovednice, klopi, okvirje, klečalnice itd.

Vsakovrstna dela za stavbe.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

GORICA v hiši Monta.

Pozor! Eno kruno nagrade!

Priporoča stavbeni Cement, stavne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinjenje in železne cevi, pumpe za kinetičnost, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno kruno nagrade izplačava vsakemu, kdo dokaže s potrdili najine nove amerikanske blagajne, da je kupil pri naju za 100 krun blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

Trskino (Stokfizovo jetrno olje). Posebno sredstvo proti prsnim bolom in splošni telesni slabosti. Izvrna steklenica tega olja na ravnem barve po K-140, bele barve R. 2.

Trskino Železnato jetrno olje. Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se že leznim jodecem.

S tem oljem se ordravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otroki, golše, malekrnost itd.

Cena ene steklenice je 1 kruno 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napoldijo steklenice. Zato zamrznjam čim prej vsejno čim odjemalcem glede cistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 kruno 60 vinarjev.

1910 jesenska in zimska sezija v Raštelju, Gorica.

Novodošlo jesensko in zimsko blago je letos izvanredno lepo sortirano — v vseh blagovnih vrstah kakor: Bachend (forštajn), Zybneli, Zefir, Volna itd. itd. pri

Franc Ravnikar - ju v Gorici, Raštelj 16.

V zalogi so raznovrstne odeje, šivane ter volnene; posebno se pa odlikuje oddelek za opreme novoporočencev; platno, zima, šifoni, posteljne garniture, gradež, brisalke, prti, in drugovrstno belo perilno blago se dobi v

največji izberi v mojem oddelku za opremo novoporočencev.

Priporočam se posebno g. ženinom in nevestam ter tudi drugemu cenj. občinstvu s spoštovanjem

FRANC RAVNIKAR,

Izdajatelj in odgovorni urednik: J. Vimpolšek v Gorici.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloge je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Naznanilo.

„Centralna posojilnica registrirana zadruga z omejeno zavezo“ v Gorici naznanja, da bode obrestovala pričenši s 1. januarjem 1909 hranične vloge po $4\frac{1}{4}\%$ (štiri in pol od sto)

Posojila se bodejo dajala članom:

- na vknjižbo po $5\frac{1}{4}\%$ (pet in en četrt od sto);
- „menico oziroma poroštvo po 6% . (šest od sto.)

Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo nespremenjena tako, da se plačuje od vsacih 100 kron 2 kroni na mesec.

GORICA, 4. novembra 1908.

ODBOR.

JESEN = 1910-1911 = ZIMA

Velikanska izber zadnjih novosti za moške in ženske obleke

Ivančič & Kurinčič

Gorica — Gosposka ulica št. 11 — Gorica.

Edino domač slovensko podjetje z modnim in oblačilnim blagom kakor tudi vseh potrebščin za šivilje in krojače.

Novi dohodi volnenega angležkega blaga za moške oblike. — Najfinješe bele in barvane srajce, spodnje hlače, naramnice, ovratnice, ovratniki, zapestnice itd. itd.

Vsakovrsno žensko perilo kakor: srajce, spodnje hlače, spodnja krila, predpasniki itd. itd.

Velika izber volne, žime, perja in sploh vsega, kar spada k posteljni opravi.

Perilo velika izber raznega platna in kotenine za namizno in posteljno opravo.

Največja izber drobnih predmetov, kakor: vezenin, čipk, trakov, rokovic, nogovic, svilenih Šerp in okraskov za obleke, kakor tudi žametov in svile za okrašenje oblek. Najnovejši in najlepši uzorci svil za bluze. Ogromna izbera volnenih in bombažastih maj za zimo.

Vsakdo naj zahteva uzoere, katere dobi proti vrniti, poštne prosto in zastonj na dom.

